

ด่วนที่สุด

ที่ นค ๐๐๒๓.๓/ว ๑๑๕๒

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นค ๘๐๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
นายกเทศมนตรีนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีเมืองปากพั่น
นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง และนายกเทศมนตรีเมืองปากพูน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๓๕๒
ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่า สถานการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง โดยจากจำนวนสัตว์ที่พบโรคทั้งหมดพบว่า สุนัขร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโค ร้อยละ ๘.๒๗ และแมวร้อยละ ๓.๗๙ ส่วนใหญ่พบในสัตว์ไม่มีเจ้าของ ในการนี้ กรมควบคุมโรค จึงได้กำหนดแนวทางในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยง ทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในที่สุด
๒. ให้ดำเนินการผ่าตัดทำหมันโดยเน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ พร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่าสัตว์ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติตราเย้นเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่สะโพก หรือวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสมและไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการจับสัตว์มาทำหมันซ้ำในอนาคต รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอแจ้งแนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิญญู สิทธิเซนทร์)

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๗๕๓๕-๖๑๔๔ ต่อ ๒๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว กษ ๕

กลุ่มงาน	
เลขที่	1041
วันที่	12 มี 60
เวลา	

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
เลขที่รับ ๒๒๙๖
วันที่ 17 ก.พ. 2560
กรมการปกครอง

ด้วยสถานการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง โดยจากจำนวนสัตว์ที่พบโรคทั้งหมดพบว่า สุนัขร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโค ร้อยละ ๘.๒๗ และแมวร้อยละ ๓.๗๙ ส่วนใหญ่พบในสัตว์ไม่มีเจ้าของ ในการนี้ กรมควบคุมโรค จึงได้กำหนดแนวทางในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยง ทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในที่สุด

๒. ให้ดำเนินการผ่าตัดทำหมันโดยเน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ พร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่า สัตว์ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติตราเย็นเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่สะโพก หรือวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสมและไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการจับสัตว์มาทำหมันซ้ำ ในอนาคต รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งทราบ รวมถึงสัตว์แพทย์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันทรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๔๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

น.พ. พงษ์เทพ
ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๒๕๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เลขรับ.....	๖๓๑๖
วันที่.....	- ๕ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา.....	กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยสถานการณ์การเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ปี พ.ศ.๒๕๕๙ จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง โดยจากจำนวนสัตว์ที่พบโรคทั้งหมดพบว่าสุนัขเป็นชนิดสัตว์ที่พบโรคมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโคร้อยละ ๘.๒๗ และแมวร้อยละ ๓.๗๙ ซึ่งหากรวมสุนัขและแมวที่พบโรคเข้าด้วยกันจะพบโรคได้มากถึงร้อยละ ๙๐ โดยส่วนใหญ่จะพบในสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของจึงเป็นมาตรการที่สำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงและลดอุบัติการณ์ของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ได้

ในการนี้เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมปศุสัตว์จึงขอกำหนดแนวทางในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวดังนี้

๑. ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในเวลาต่อมาได้

๒. ให้ดำเนินการผ่าตัดทำหมันโดยเน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของพร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่าสัตว์ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติดราเย็นเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่สะโพก หรือวิธีการอื่นๆที่เหมาะสมและไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการจับสัตว์มาทำหมันซ้ำในอนาคต

ทั้งนี้กรมปศุสัตว์ขอความร่วมมือจากสัตวแพทย์ สถานพยาบาลสัตว์รวมถึงบุคคล หรือหน่วยงานที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมประชากรสุนัขและแมวให้เน้นการผ่าตัดทำหมันเป็นหลัก และให้ยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดเพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์เสียชีวิตจากการดำเนินการดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งสัตวแพทย์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ
จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ เฮงแสงชัย)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น	
เลขรับ.....	1605
วันที่.....	- ๕ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา.....	

อ.ส.อ.	
๒๓	
เลขรับ.....	
วันที่.....	๕ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา.....	

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

แจ้งให้ทราบ

1

พระนโยบายในการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ

๑. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

- ๑.๑ โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่เรื้อรังมาแต่สมัยโบราณจนถึงทุกวันนี้ ปัจจุบันยังมีคนตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้า การแก้ไขปัญหานี้ ต้องใช้แรงกายแรงใจของคนกลุ่มหนึ่งรวมถึงพวกเราที่มาประชุมในวันนี้ และอาศัยงบประมาณสนับสนุนด้วย
- ๑.๒ มีพระประสงค์ให้ประเทศไทยปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
- ๑.๓ มีพระประสงค์จะดูโครงการนี้ให้ดีที่สุด เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นพ่อแห่งชาติของประชาชนคนไทยทุกคน
- ๑.๔ การก่อสร้างศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดที่มีมาตรฐาน โดยตั้งเป็นกลุ่มจังหวัด ดังนี้
 - ๑.๔.๑ ขอให้คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ช่วยเป็นกรรมการตรวจรับงานก่อสร้างศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดให้เป็นไปตามแบบก่อสร้างให้เรียบร้อยมากที่สุด
 - ๑.๔.๒ มีพระประสงค์จะเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดประชุม เพื่อแจ้งการดำเนินการเรื่องศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด และกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละจังหวัด เช่น ปศุสัตว์จังหวัด โดยนำร่องที่จังหวัดนครราชสีมา ก่อน ซึ่งเริ่มดำเนินการบ้างแล้ว และจังหวัดอุดรธานี ในเบื้องต้น
 - ๑.๔.๓ ให้ติดฝังไมโครชิพ เพื่อลงทะเบียนสุนัขว่าเป็นของศูนย์พักพิงฯ ไค และบันทึกประวัติการฉีดวัคซีน การรักษา
 - ๑.๔.๔ ให้มีการตรวจโรคในสุนัขจรจัดก่อนนำเข้าไปอยู่ในศูนย์พักพิง และทำหมันสุนัขเพื่อลดการเพิ่มประชากรสุนัข
 - ๑.๔.๕ ให้ตั้งหน่วยตรวจโรคให้ฟรี พร้อมแจกหนังสือ เอกสารการให้ความรู้ โดยขอให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ ช่วยเขียนขึ้นใหม่ เป็นความรู้แต่ละเรื่องที่อาจารย์แต่ละท่านชำนาญเรื่องนั้นๆ ซึ่งเดิม ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้พระราชทานหนังสือการให้ความรู้ที่จัดทำขึ้นจากเงินส่วนพระองค์ และจากกองทุนสัตว์ป่วยพิการ ซึ่งมีงบประมาณไม่มาก ในเบื้องต้นขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนับสนุนงบประมาณให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ จัดทำหนังสือให้ความรู้ประชาชนเรื่องโรคต่างๆ เช่น การเลี้ยงสุนัขและแมว โดยให้ทำดีๆ
 - ๑.๔.๖ ทรงมีพระประสงค์เสด็จออกตรวจสุนัข ณ ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด ร่วมกับทีมสัตวแพทย์ที่ทรงงานร่วมด้วย เป็นประจำเดือน
 - ๑.๔.๗ ขอให้มีการระดมทุน เช่นการตั้งตู้รับบริจาค เพื่อการช่วยเหลือสุนัขโครงการฯ นี้
 - ๑.๔.๘ ขอให้ ศ.น.สพ.ดร.อภิรักษ์ สุประเสริฐ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นผู้ดูแลด้านความรู้ทางวิชาการ ณ ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด
 - ๑.๔.๙ ทรงนับถือศาสนาพุทธ ไม่มีพระประสงค์จะเอาชีวิตคนและสัตว์ ขอให้ชีวิตน้อยๆ ของน้องหมามีความสุขอยู่พอมีความสุข การทำความสะอาดอาบน้ำให้สุนัข หยอคนกอดกัน เทียบ ฉีดยาป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และวัคซีนป้องกันโรคที่จำเป็น มีอาหารให้สุนัขทาน และหากตั้งศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด จะเป็นการสร้างงานของประชาชนในพื้นที่ดั่งนั้นๆ

๑.๔.๑๐ การให้ความรู้ และความรู้รับผิดชอบกับประชาชน ว่า ถ้าเลี้ยงสัตว์เลี้ยงแล้วจะต้องทำการฉีดวัคซีน และต้องดูแลอย่างไร และขอให้มีการสอดแทรกการให้ความรู้ และปลูกจิตสำนึกคนไทยให้รู้รับผิดชอบ ไว้ในบทเรียน เช่น เราเลี้ยงสุนัขและแมวแล้วจะต้องรับผิดชอบอย่างไร และความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า

๑.๔.๑๑ ควรมีมาตรการภาครัฐถึงบหลวงไทยการปล่อยสุนัข

๒. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

- ๒.๑ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประธานการประชุมฯ ทรงแจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เป็นโครงการที่สำคัญและต้องเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน แต่ถ้าหากดำเนินการเร่งด่วนทั่วประเทศจะเป็นงานหนักเกินไปสำหรับผู้ปฏิบัติงาน จึงทรงเลือกจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ ดำเนินการเป็นภาค ดังนี้
- ภาคอีสานใต้ จังหวัดนครราชสีมา จะเป็นจังหวัดศูนย์กลางที่จะต้องดำเนินการจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ให้เร็วที่สุด และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์
 - ภาคอีสานเหนือ จังหวัดอุดรธานี จะเป็นจังหวัดศูนย์กลาง และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู เลย
 - ภาคกลาง ให้ดำเนินการที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีผู้มีความรู้ก่อให้เกิดความร่วมมือที่ง่าย
 - ภาคเหนือ ให้ดำเนินการที่จังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นจังหวัดศูนย์กลาง และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
 - ภาคใต้ ให้ดำเนินการที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จะเป็นจังหวัดศูนย์กลาง และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง และขอให้รวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วย
- เบื้องต้น จะดำเนินการศูนย์พักพิงสัตว์ที่เป็นศูนย์กลาง จำนวน ๖ ศูนย์หลัก โดยให้รวมศูนย์พักพิงสัตว์ที่จังหวัดอุทัยธานี ด้วย เนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีศูนย์พักพิงสุนัขตั้งอยู่ที่จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งต้องเร่งดำเนินการให้เห็นเป็นผล จากจำนวนกลุ่มจังหวัดทั้งหมด ๑๘ กลุ่มจังหวัด

๒.๒ ขอรถผ่าตัดเคลื่อนที่ขนาด ๒ เตียง ในรถคันเดียวกัน หรือ จะเป็นรถขนาดคันละ ๑ เตียง จำนวน ๒ คันก็ได้ เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ เกิดความคล่องตัวมากขึ้น

นายคณูชา สีนวนานนท์ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ น้อมรับใส่เกล้าเรื่องรถผ่าตัดเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์ผ่าตัด จะได้ดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๓ ทรงมีพระสงฆ์ให้ยกเลิกการฉีดยาคุมในสัตว์ เนื่องจากการที่ได้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ทรงพบว่ามีกรคุมกำเนิดสัตว์โดยการฉีดยา อยากให้ชี้แจงให้สัตวแพทย์และสัตวบาลทุกท่านทราบว่ากรฉีดยาเพื่อคุมกำเนิดสัตว์ จะส่งผลให้สัตว์เกิดอาการมดลูกอักเสบ และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิต หากไปพบสัตวแพทย์ไม่ทัน จึงมีพระประสงค์ให้เป็นการผ่าตัดทำหมันสัตว์ดีกว่า และยกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดในสัตว์